

У нашій
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація: 4-й поверх, вул. Митрополита
"Свобода" 51-88 Grand St.
New York City N.Y. 10018
424-0237
424-0807
424-8740
Тел. в Нью-Йорку:
BARELY 7-4125
"BARELY" 7-4337

РІК LXXVIII. No. 115. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЬБОТА, 19-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1971 Ч. 115. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 18 червня 1970

В АМЕРИЦІ

ПЕРЕД СЕНАТСЬКОЮ ПІДКОМІСІЄЮ ІНВЕСТИ- ГАЦІЙ у Вашингтоні виступив із свідченням про власні злочини поштовий урядник Роберт Кудак. Він розповів, як впродовж 4 років служив на летищах, від 1966 до 1970 року, викрав різного добра на 100 мільйонів доларів, у чеках, готівці, різноманітних речах тощо. Між усім тим добром були й державні папери, навіть документи Федерального Бюро Інвестицій. Кудак засуджено на 7 років тюрми.

ВИКРАДЕНУ В 1930-Х РОКАХ У ЄСПАНІ під час комуністичного бунту славетну картину Ель Греко "Непорочне зачаття" віднашли тепер агенти Федерального Бюро Інвестицій в Нью-Йорку в одного ювеліра. Картина оцінюють в один мільйон доларів, але на публічному аукціоні вона була продана за 60 тисяч доларів. Єспанський уряд вважає цю картину національним скарбом Єспанії.

У МЕХІКО СІТІ ЗРЕЗІГНУВАВ ПОСАДНИК МІ- СТА і шеф поліції та багато інших урядовців, коли виявилось, що міська управа подавала нелегальну фінансову допомогу правій молодіжній групі "Фальконс". Під час недавнього студентського заворушення в Мехіко Сіті було вбито 10 студентів, а міська управа мала б підвозити, ударні бригади з групи "Фальконс" на місце побовниці.

ЖУРНАЛ "АТЛАНТИК" ОПУБЛІКУВАВ ЗАЯВУ колишнього президента Девіда Айзенгавера про політику доло теперішнього Президента ЗСА. Д. Айзенгавер мав би сказати на початку 1968 року, що президент Річард Ніксон буде рішуче поборювати інфляцію, але це викличе невдоволення й призведе до того, що він не виграв наступних виборів.

ПАННУ ЛЕСЛІ БЕЙКОН ВИПУЩЕНО В СІТЛІ з в'язниці, де вона перебувала за відмову давати свідчення перед Федеральною лавою присяжних. Хоча тепер на волі, вона має ще одну справу — федеральне обвинувачення в конспірації та в підкладанні бомб у Нью-Йорку. Пання Бейкон походить з багатієї родини і має для своєї оборони 6 адвокатів. Виходячи з в'язниці, вона заплатила одну тисячу доларів кавці.

ІЗ ЧАРЛЗТОНУ У ЗАХІДНІЙ ВІРДЖІНІЇ ПОВІДО- МИЛИ, що вже три дні триває страйк шахтарів у тому районі. Малі запаси видобутого вугілля швидко розходяться і такий страйк може викликати великі економічні ускладнення в Америці. Страйкарі домагаються, щоб В. Бойл, президент професійної спілки Об'єднаних Шахтарів Америки, повернувся на свій пост. Бойла було відкликано з наказу федерального суду. Застрайкували понад 85 тисяч шахтарів. Остання вистава: страйк припинився.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІ- ВЕРСИТЕТУ Натан Пюсі у своїй останній промові до студентів у Кембріджі сказав, що проти "кемпусових, доморо- шених революціонерів" треба боротися, як проти зла, бо вони руйнують всю освітню систему. Він скаржувався на "кемпусових революціонерів" як таких, що ведуть до ліквідації людності в людні.

У СВІТІ

ВАТИКАН ЗАКІНЧУЄ італійським соціалістам та іншим прихильникам нового державного закону про розво- ди, що вони ведуть нелегальну кампанію в обороні того закону. Соціалістичний посол до парламенту Лоріс Фортуна, який був автором закону про розводи, закінчив Ватиканові, що приспівання і облегшення процедури заділя унезаконювання церковного шлюбного зв'язку, а Церква — за Святу Тайну.

ФРАНЦІЯ ПІДТРИМУЄ пропозицію Совєтів щодо скликання конференції всіх атомових держав за метою обмеження атомової зброї та роззброєння. Совєтський ам- басадор Валеріан Зорін зголосився до президента Франції Жоржа Помпіду й передав йому ту совєтську пропозицію. У такій конференції мали б узяти участь ЗСА, СССР, Британія, Франція і Комуністичний Китай.

КОРОЛЕВА ЄЛИЗАВЕТА ІІ ПІДПИСУВАЛА аноні- му телефонічну пересторогу, що в королівську льоху на кінній перегонній площі в Аско, підкинуто бомбу, і поїхала туди у відкритій кареті, маючи поруч себе свого чоловіка, князя Філіппа. Вона мала на собі блискучу шовкову сукню з квітами, білий плащ і блискучий со- лодко-жовтий капелюх, а князь Філіпп — білий одяг і шов- ковий циліндр на голові. Відкриття кінно-перегонного сезону в Англії є за традиційним звичаєм щорічною подією, яку шанують королівська родина і вся державна верхівка.

СОВІТИ ЗМАГАЮТЬ до встановлення нового рекор- ду перебування їхніх "космонавтів" — як вони називають своїх астронавтів — в космосі. Георгій Добровольський, Владислав Волков і Віктор Пацаєв перебували в космосі 16 червня ч. р. на своєму "Салюті" 250 годин. Їхньою мі- сією є перевірити, як довго людина може перетримати в умовах космічного простору, що є передумовою для в- становлення постійних "космічних обсерваторій" — з вели- чезним значенням не так для науки, як для — війська.

ІНДІЯ ПЕРЕЖИВАЄ найбільшу кризу за все своє і- сування: повільні втікачі із Східного Пакистану, що їх число доходить вже до двох мільйонів осіб, які потребують приміщення, прохарчування, одягу і ліків. Епідемію холери, що вибухла між втікачами, бумом то опановано і померло на неї "тільки" коло 5000 осіб, здебільша дітей. Транспортні літаки, що прибули до Індії з СССР, ЗСА, Япо- нії й інших країн, перевозять втікачів з Калькути і при- кордонної смуги вглиб Індії. Але керівні індійські кола твердять, що поки пакистанський уряд не припинить пере- селювати патріотів із Східного Пакистану, не замиритися з ними й не створить умов для повороту втікачів до їх батьківщини — проблема не буде розв'язана. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант видав заклики до всіх країн світу — поспішити з допомогою втікачам.

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ВІДНАЧАТИМЕ в най- ближчу суботу "День Збройних Сил". З цієї нагоди має відбутися в столиці Сайгоні велика військова парада. То- му, що в минулому комуністичні партизани перемогли в той день свої терористичні акти, 10.000 північно-в'єтнам- ського військового перешукували передмістя Сайгону та очи- щували його околиці з комуністичних партизанів. Додо- дило до сутичок, в яких загинуло багато комуністів.

Палата репрезентантів також відкинула вносок на відкликання військ з В'єтнаму

Вашингтон. — У четвер 17 червня Палата репре- зентантів 254-ма голосами про- тив 158 відкинула вносок конгресменів Луїзіана Не- дзі, демократа з Мішигану, і Чарльса Вейла, республі- канця з Огайо, який заборон- яв користуватися бюджето- вими фондами на фінансу- вання війни у В'єтнамі після 31 грудня цього року. Подібний вносок сенаторів Джорджіа МекГоверна, демо- крат, і Марка Гетфілда, ре- спубліканця, Сенат відки- нув попереднього дня 55 го- лосами проти 42-ох. Таким чином обидві палати Конгр- есу насправді висловили цим голосуванням вотум до- віря Президенту за його ведення політики супроти В'єтнаму. Тому, що в тому

Секретні документи мав передати „Нью Йорк Таймс”-ові кол. співробітник державного департаменту і Пентагону

Нью-Йорк. — Згідно з опу- бликованими в деяких аме- риканських газетах реве- лациями, секретні документи, публікування яких започа- кував „Нью-Йорк Таймс”, бу- ли передані видавництву цього щоденника Денісом Елсбергом, колишнім спів- робітником державного де- партаменту і Пентагону, і водночас працівником кор- порції РАНД, яка співпра- цює з урядовими установа- ми в досліджуванні доруче- ний їй проблем, збираючи і публікуючи відповідні мате- ріали. В 1964 році Елсберг був спеціальним асистентом заступника секретаря оборо- ни і в 1965-1966 роках пере- бував у Південному В'єтнамі з доручення департаменту оборони, і згодом в 1968 ро- ці був одним із співробітні- ків Генрі Кіссінджера, Ніко- нового радника для справ національної безпеки. Зв'яз- нившись з урядовою службою, Елсберг перейшов на пра- цю до Массачусетського Ін- ституту Технології. З інфор- мацією, що секретні доку- менти Пентагону були пере- дані Елсбергом, виступив у телевізійній колоніальній ре- портер „Нью-Йорк Таймс”-у і „Нью-Йорк Пост”-у Сідней Зайон. Еф-Бі-Ай, який веде слідство в справі передачі секретних документів „Нью-Йорк Тай- мс”-ові, відмовилося підтвер- дити ревеляції Зайона. Стри- мався від коментарів щодо цього і сам „Нью-Йорк Таймс”, заявляючи, що ви- давництво й далі рішене не виявляти джерела, звідки воно одержало публіковані ним документи. Згадає ви- давництво відкинуло також

Вперше за чотири роки в Гарварді відбулася градація без заворушень

Кембрідж, Масс. — Вага- то тисяч студентів, батьків і звичайних відвідувачів та туристів пригладілися до у- рочистого маршу щогоріч- них випускників Гарвард- ського Університету. Церемо- нія градації відбувається тут щорічно, починаючи від 1896 р., але вперше за остан- ні чотири роки вона проми- нула без заворушень і про- тестів з боку студентів. Гра- дували цього року 1066 до- ловіків з Гарвардського Ко- леджу, до яких приєднались і інші випускники — 270 жі- нок-бакалаврів із Редкліф Коледжу, що входить до си- стеми Гарварду. У процесії по- ходи випускників узя- ли участь президент-пес- сіонер Джеймс Конант, пре- зидент Натан Пюсі, який відійшов після 18 років праці, і новизований пре- зидент Гарварду Дерек Вок. До випускників промовляли два африканські письменни- ки, один білий, інший — чорний, а також президент Натан Пюсі, який сказав, що

90 000 ШАХТАРІВ ПРИПИНИЛИ СТРАЙК

Чарлстон, Зах. Вірджинія. — Кругло 90 000 шахтарів та обслуговуючого шахти персоналу повертаються зо- ву до своїх праці, закінчив- ший чотиритижневий спонтан- ний страйк. Страйкарям ін- дося не про підвищення пла- тні чи подібні економічні справи, а про те, щоб збере- гити спільні Об'єднаних Шахтарів Америки В. Бойл перебував під судом, який вирішив позбавити його пра- ва бути членом трестів та ч- леном комісії соціальної о- піки. В. Бойл заявив шахта- рям, що його справу ще бу- де переглядати суд, а вони повинні повернутися до праці.

У Вашингтоні й Токіо підписано договір про зворот Японії Окінави

Вашингтон. — Державний секретар Вільям Роджерс і японський амбасадор Нобу- гіро Ушіба у Вашингтоні та японський міністр закор- донних справ Кічі Аїчі і американський амбасадор Армін Месер в Токіо одно- часно підписали американ- сько-японський договір, за- яким ЗСА передадуть Окі- наву й інші острови архіпе- лагу Ріюку під суверені- тет Японії. Вони були під американським окупаційним управлінням від кінця остан- ній світової війни. Однак ЗСА зберуть із Окінави свою морсько-летунську ба- зу, передавши Японії менші споруди й військові будо- вання. ЗСА зобов'язалися забрати геть з Окінави та- комі складні атомової зброї і не тримати їх там надалі та зобов'язалися користу- ватися своїми базами в Япо- нії для воєнних операцій на Далекому Сході тільки за окремою згодою Японії. На- звані вторі японський міні- стер закордонних справ

На Паризькій конференції про В'єтнам комуністи поклалися на „Н. Й. Таймс”

Париж. — НА 117-му з- садженні Паризької кон- ференції про В'єтнам ко- муністичні делегати покля- нулися на офіційній „Нью-Йорк Таймс” тайні документи, як на доказ, що ЗСА були і є одним „аг- ресором” у В'єтнамі та пли- нові і свідомо зматили до розпущення й поширення війни. Речник В'єтконгу п- і Нгуєн Ті Бінх твердив, що „оприлюднені документи до- казали, що американські У- ради говорили брехні впро- довж останнього десятиріч- чя”. Голова американської делегації Дейвід Брус на- тавував „безпідпідні й несу- ттєві дебати про минуле” та ствердив, що тільки комуні- стична сторона не хоче роз- почати ділових розмов про

В Ізраїлі видали есей В. Мороза „Репортаж із заповідника ім. Бері”

Тель-Авів, Ізраїль. — Діюче Товариство боротьби за визволення жінок з СССР — МАОЗ, видало російсь- кою мовою загально відомі із численних відписів на Україні і поширених на За- ході в різних виданнях і ре- кладних есей засудженого востанє воєнне втручання в роки ув'язнення украї- нського історика і публі- циста Валентина Мороза п. н. „Репортаж із заповідни- ка ім. Бері”. Передрук цю- го репортажу попереджений політичного діяча Г. Єліна п. н. „Шалах ет ам! — Звільни мій народ!” Ствер- джуючи, що мотиви для ви- дання цього репортажу В. Мороза були такі ж самі, як причини, які спонукали Товариство до поширен- ня книжки

РЕПОРТАЖ ПРО ВІДВІДИНИ УКРАЇНЦІВ В ІЗРАЇЛІ У ФЕЛІТОНАХ „СВОБОДИ”

В сьогоднішньому виданні „Свободи” починаємо дру- кувати репортаж відомого нашого співака-бандуриста, ма- естра Луцка з Лондону, про його артистичне турне в Із- раїль. В Ізраїлі п. н. Луцка зустрів також маестра Василя Авраменка, якого під час щогорічного Великодня показу- вали на телевізії, а ізраїльський телевізійний заповід- ник твердив, що „Єрусалим уже бачив великі чуда, але та- кого, як Авраменко, там ще не було”. На фото — зустріч в Тель-Авіві. Стоять (зліва): майор ізраїльської армії Грі- ша Фейтін, Василь Авраменко, поручник Йосиф Шнайдер та автор репортажу, Володимир Луцка.

СЕНАТОРИ ЮЗИК І МАРТІН МАЛИ В НАНАДІЙСЬКОМУ СЕНАТІ СЛОВНИЙ ДВОБІЙ У СПРАВІ ПОЛІТИКИ ПРЕМ'ЄРА ТРУДО

Оттава, Канада. — Пона- жна частина офіційного звіту з нарад канадського Сенату дня 3-го червня ч. р. присвячена справним словом двобою, що його звів сенатор Павло Юзик із сенатором Павлом Мартіном під час нарад Сенату того дня в справах закордонної політики теперішнього кана- дського уряду у зв'язку з недавніми відвідинами пре- м'єр-міністра Трудо в Совєт- ському Союзі, підписаним у Москві спільним канадсь- ко-совєтським протоколом та пізнішими заявами прем'єра Трудо, в яких він, між ін- шим, порівнював Україну до Квебеку, а українських само- стійників до французьких сепаратистів у Квебеку, за що опісля вивчає. Нав'я- зуючи до цих заяв та циту- ючи різні документи, сенатор Юзик на прикладах У- країни доказував підступ- ність і фальш совєтської по- літики, сферою на опану- вання світу. Головою тезою тверджень сенатора Юзика було, що „коли Канада, зма- гаючи до миру, відступити від принципів волі і справед- ливості для народів і лю- дей, то ця нова подорож на- тим катастрофальнім дорі- шком для канадського на- роду”. Сенатори Юзик і Мар- тин, склавши рашіше свою заяву в обороні прем'є- ра Трудо і його політики, сенатор Пол Мартін, коли-

Сенатор Павло Юзик

ний міністр закордонних справ Канади і тепер ре- чник уряду в Сенаті. Відки- нуючись багато разів на свою приязнь з українцями та підкреслюючи великі культурні й інші надбання, сенатор Мартін оборону по- літики і поступування уря- ду. Після вступних заяв сенаторів Юзика і Мартіна відбувся між ними довгий діалог, що його перервало з уваги на виїзд сенатора Ю- зика із спільною парламен- тарною комісією в конститу- ційних та правних справах. Довгий тижок цього баято- могого словного двобою се- натором Павлом Мартіном, натором Павлом Мартіном буде надрукований в англій- ському оригіналі в чергово- му виданні „Українського Тижневика”.

Владика Мстислав відвідає Європу

Вавил Брук. — Згідно з новітніми організаціями у Великій Британії. В наступну неділю 27-го червня Владика відправити Службу Божу в одній з па- рафій у промисловому райо- ні Англії, де є найбільше укр. православних парафій та найбільш скрученим українців. В тій же па- рафії в суботу 26 червня від- бується з'їзд духовенства і представників парафій УА- ПЦеркви в Англії. Під час цього поїзду в Англії, Вла- дика Мстислав рукополо- жити у сан ієреїв двох дія- конів.

Зверги Владика відвідає Зах. Німеччину і очолять там сесію Ради Митрополії УАПЦеркви на чужині та довершить посвячення па- м'ятника над могилою бл. п. Митрополита Нікагора. Служ- бу Божу в неділю 4 липня Владика Мстислав відпра- вить в укр. прав. церкві в Новому Ульмі, а в неділю 11 липня в церкві св. Симо- на Зилота в Парижі.

До ЗСА Владика повер- неться ще перед 15 липня. В подорожі до Зах. Європи Владика супроводить прот- силися всі українські уста-

НТШ у ЗСА видало працю д-ра І. Новосієвського з історії буюковинських українців

Нью-Йорк. — У видавницт- ві Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА, в серії Біб- ліотека Українознавства, як- число 7-ме англомовних ви- дань, появилася праця д-ра Івана Новосієвського п. н. „Буюковинські українці. Іс- торичне заходньо-україн- ських земель, буюковинська секція Української Націо- нальної Ради і самовизначен- ня Буюковин, румунська вій- ськова агресія й окупація Буюковин, Буюковина на Ми- ровій Конференції 1919 р., відношення інших етнічних груп до самовизначення ук- раїнців на Буюковині й інше. В додатку подані документи: статут Української Націо- нальної Ради, маніфест до ук- раїнського народу на Бую- ковину, прокламация румун- ських комісарів, прокламация румунської військової влади й ін. Наприкінці подана бі- блиографія та покажчик імен. Стр. 200, ціна 4 долари. Замовляти в НТШ у Нью-Йорку, 302 West 13th Street, події і справи з історії Бу-

ковини, як українська рево- люція у Східній Україні і її відгук на західній українсь- ких землях, програма Віль- сона, українська Національ- на Рада і прокламация неза- лежності західно-україн- ських земель, буюковинська секція Української Націо- нальної Ради і самовизначен- ня Буюковин, румунська вій- ськова агресія й окупація Буюковин, Буюковина на Ми- ровій Конференції 1919 р., відношення інших етнічних груп до самовизначення ук- раїнців на Буюковині й інше. В додатку подані документи: статут Української Націо- нальної Ради, маніфест до ук- раїнського народу на Бую- ковину, прокламация румун- ських комісарів, прокламация румунської військової влади й ін. Наприкінці подана бі- блиографія та покажчик імен. Стр. 200, ціна 4 долари. Замовляти в НТШ у Нью-Йорку, 302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014.

